

Básním, básníš, básníme

o lásce a kráse jarní přírody

B

Památník Karla Hynka Máchy v Doksech

B

B

Literární soutěž vyhlašovaná
Základní školou K. H. Máchy v Doksech
a Městskou knihovnou Doksy
od roku 2006

Milí mladí přátelé,

v roce 2010, již popáté, Základní škola K. H. Máchy v Doksech ve spolupráci s Městskou knihovnou Doksy iniciovala soutěž zaměřenou na tvořivé psaní žáků v Libereckém kraji. Soutěž je motivována dílem našeho největšího romantického básníka Karla Hynka Máchy, který si zdejší kraj při svých návštěvách natolik oblíbil, že do něj situoval děj své nejvýznamnější lyrickoepické básně Máj.

V roce 2005 jsme zkoušeli a hledali cestu, jak soutěž nejlépe uspořádat. Proto jsme oslovili pouze žáky Českolipska. V dalších ročnících jsme posunuli soutěž až na Liberecko. Jednotlivé školy nám zaslaly úžasné příspěvky, ale ani naše škola nezůstala pozadu. Tak jsme mohli vydat 1. sborník, který představil tříletou práci tohoto projektu. Některé z básní v něm uvedené mohly být také zhudebněny paní Martou Němcovou a vydány na CD. Vše se podařilo díky podpoře z grantu ministerstva kultury programu Knihovna 21. století.

V loňském roce jsme neměli prostředky na vydání dalšího almanachu, proto zůstal jen v sešitovém vydání.

Letošní jubilejní 5. ročník byl vyhlášen v rámci oslav 200. výročí narození K. H. Máchy. Na vydání sborníku z tohoto ročníku jsme získali dotaci z Grantového fondu Libereckého kraje, program G - 11 Podpora kultury v Libereckém kraji. Zvažovali jsme, čím novým sborník obohatit. Rozhodli jsme se pro ilustrace. Oslovili jsme naši bývalou žákyni, dnes studentku VOŠ a SPŠ Varnsdorf Pavlínou Řehákovou. Vznikly tak ilustrace, které důstojně doprovázejí úspěšné práce literární soutěže.

Děkujeme všem školám, které během minulých pěti let podpořily tvořivé psaní svých žáků a studentů a dbají o jejich jazykovou kulturu.

Dostává se vám do rukou tedy další almanach BBB, který byl sestaven z výběru 56 prací žáků Základní školy K. H. Máchy Doksy, Základní školy ul. 5. května Liberec 1 a Základní školy dr. Edvarda Beneše Písek. Je na vás, milí mladí přátelé, abyste jej posoudili.

Mgr. Marie Korcová, Základní škola K. H. Máchy Doksy
PhDr. Renata Mauserová, Městská knihovna Doksy

OCENĚNÉ PRÁCE

- 1. místo:** Zdeněk Doubek, ZŠ K. H. Máchy Doksy
Václav Šebesta, ZŠ K. H. Máchy Doksy
- 2. místo:** Ondřej Koc, ZŠ dr. E. Beneše Písek

Zvláštní ocenění poroty:

uvedeno u jednotlivých prací

Jarní polibek

Přes chladný vánek již slunce svítí
Pod lípou rozkvetlou plno kvítí
jarní poupě zpod sněhu vylézá
a mladý pár svou lásku nalézá

Bušící srdce onoho mladíka
stojícího přímo na břehu rybníka
myslícího jen a jen na ni
na svoji budoucí milovanou paní

Bušící srdce oné dívky
dívající se přímo na dno stříbřité
studánky
myslící jen a jenom na něho
na svého budoucího pána milého

Bušící srdce onoho páru
jež se zatím nedostal do žádného
sváru
myslícího jen a jenom na sebe
dívaje se přitom do modrého nebe

To srdce vypráví příběh lásky
co po světě má roztřepené vlásky
a kterou nikdo nikdy nespoutá
Kdo se o to pokusí
toho zažene do kouta

Václav Šebesta
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Něžné pohlazení

Je to něžné jako srst
Je to skromné jako hrst
Je to milé jako jarní vánek
Je to jako tisíc radovánek

Může to být studené jako led
Může to být sladké jako med
Může to být hebké jako tvá peřina
Může být krátké jako jedna vteřina

Je tajemné jako noc
Ale mívá velkou moc
Tvé něžné pohlazení

Zdeněk Doubek
ZŠ K. H. Máchy Doksy

1. místo v kategorii poezie

Nemůžu bez tebe být

Celou noc nemůžu spát
myslím jen na Tebe
Ruku v ruce chci s Tebou stát
Tvé jméno psát do nebe

Každíčkou noc zdá se mi sen
o mně a o Tobě
Nemohu se dočkat celý den
až v podvečer pozveš mě k sobě

Nejhezčí chvíle strávené s Tebou
mi dodávají sílu žít
Bez Tebe mě ruce zebou
chci Tě po svém boku stále mít

Po každé naší schůzce
teče mi pot po těle
Přivoním ke sportovní blůzce
s Tebou cítím se skvěle

Když Tě nemám
pískot nemohu dostat z uší
Znaveně sám na lavičku sedám
srdce mi v hrudníku buší

Nejradši jsem s Tebou v hale
miláčku můj...basketbale

Ondřej Koc
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

2. místo v kategorii poezie

ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ V KATEGORII POEZIE

Jaro

Mrazík občas po ránu ještě trochu zebe
jemné, teplé sluníčko rozsvěcuje nebe

Ptáčci sborem ve větvích pějí zpěvy krásné
síla zimy brzičko rozloučí se, zhasne

Ze smutné půdy pomaloučku první zeleň leze
zelenají se palouky, obrůstají meze

Krokus, orsej, prvosenka v zahrádkách se skvějí
jak jim bylo pod sněhem, si spolu vyprávějí

Přidala se k nim sněženka a s bledulí praví
Za rok jestli zdravé budou, že se opět staví

Lesy mláďaty se hemží, co skákají kolem
pobíhají po lučinách, brouzdají se polem

Malé děti po dvorečcích pobíhají spolu
hrají na babu, poskakují nahoru a dolů

Tváře se jim červenají, větřík na ně vane
vesele si prozpěvují: „Jaro už tu máme!“

Tereza Tůmová
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Jaro

Po louce voní rozkvetlé kvítí
 všude je slyšet ptačí zpěv
 Zářivé slunce na nebi svítí
 s jarem odplovává žal i hněv

Slunce nabývá pomalu sil
 Zima se postupně ztrácí
 Do jara zbývá už jen pár chvil
 na nebi létají ptáci

Hladina rybníka se překrásně třpytí
 zbytky sněhu už mizí pryč
 K večeru světlušky hezky svítí
 Pod okny kvete petrklíč

Patrik Kanát
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Proč

Proč

říkáš ne, když víš, že chceš

Proč

říkáš jo, když pak stejně utečeš

Proč

to nechytíš, když víš, že se to ještě
 chytit dá

Proč

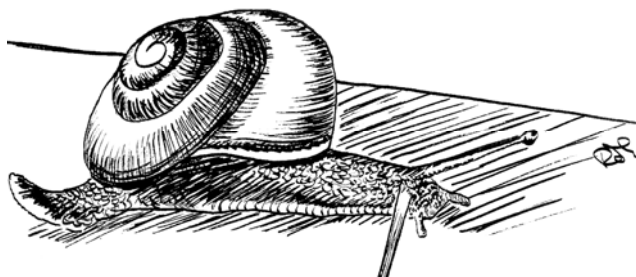
šílíš, když ti to mezi prsty proplouvá

Proč

jsi tu chybu nenapravila?

Tvá láska tě náhle opustila

Kateřina Rajchlová
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Sám v temnotě

Sám v temnotě sedí Hanz Šíma
a nikdo si ho nevěší
Sám v temnotě bloudí
A každé ho hned soudí

Sám v temnotě dřímá
A nikdo si ho nevěší
Ale byl tu nákej duch
A temnota je vzduch

V lese leží vrah
A v temnotě je strach
Musím se vyrovnat
Se svou slepotou
A ještě s temnotou

Sám v temnotě sedí Hanz Šíma
A nikdo si ho nevěší
Sám v temnotě bloudí
A každé ho hned soudí

Přestanu doufám v temnotě bloudit
A doufám že mě přestanou lidi soudit
Kdo v temnotě nebloudí
Tak ať mě nesoudí

Jan Šíma
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Přetvářka

Proč se někteří chovají hůř než zvěř?
Zřejmě netuší, co znamená slovo věř
Pohrávají si s námi jak kočka s myší
Spíše nám ublíží, než smutek ztiší

Stačí se kolem rozhlédnout
Nedá se přetvářka přehlédnout

Nedávají to tolik znát
Že to, co řekneš

Chtějí poslat

Jiným...

Dát

Pavla Žideková
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Anděl....

Ó jak krásného Anděla jsem potkala
jeho duše tak čistá byla
Ó takový úsměv jsem doposud neznala
nic tak krásného jsem neviděla

Když střetly se naše pohledy
divný pocit v duši jsem měla
Že je to posel Boží.. brala jsem ohledy
ale strachem jsem oněměla

Jeho oči tak vroucně jiskřily
věčný plamen se ve mně probudil
Ten pocit, to nebyl to strach
to moje smysly zbystřily
jako by blesk zčista jasna do mě uhodil

Plameny zachvátily srdce mé
už nemám to staré, kamenné

Blíže ke mně přistoupil
a polibek padl na mé rty...
Ach jediný polibek stud můj utopil
a naše těla spolu splynuly

Lenka Ptáčnicková
ZŠ ul. 5. května 64/49, Liberec 1

Znám

Znám tvůj úsměv
jak rty lehce krčíš
znám tvůj úsměv
když nesměle mlčíš

Znám tvé oči
jak září, když mě vidíš
znám tvé oči
když nesměle se stydíš

Znám tvůj hlas
jak libě mě hladí
znám tvůj hlas
když něco ti vadí

Znám tvé ruce
jak nesměle se bojí
znám tvé ruce
když o něco stojí

Moc dobře tě znám
a přece tak málo
všechno ti dám
a to není málo

Chci líp tě znát
než sama sebe
nechci víc se bát
o naše nebe

Zuzana Lešáková
ZŠ ul. 5. května 64/49, Liberec 1

Tančí

Víla tančí na louce
tiše, sladce, lehounce

Já pozoruji opodál
krásný příběh, noční bál

Potichu se k ní přiblížím
jemně ji k sobě přivinu

Pohádka o lásce začíná
dnes beru si vílu za ženu

Michal Kosobud
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Jaro

Tak té zimy, co teď vládne
už by mohlo býti dost
na jaro, kdy každý mládne
těšíme se víc než dost

Noci jsou teď čím dál kratší
sluníčko je silnější
obloha se méně mračí
lidé k sobě milejší

Sníh už taje – na viděnou
zato slyším potůčky
zima už má odzvoněno
nemrznou nám lalůčky

Že ptáčkové už jsou tady
objeví i mladá slečna
nebude snad mnoho pravdy
že je zima nekonečná

Vyrazíme na vodu
procházky a na kola
probouzet se přírodu
uvidí i bambula

Pak bude plno slunce
pupenů a sněženek
přistihneme snad i sumce
jak se svléká do trenek

Jaro ale nepřináší
vždycky jenom s sebou klad
budeme si muset zvykat
Komáři nás začnou žrát

Jan Štěpán
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Ideální svět

Včera zdál se mi sen
Tam v dálce zablesklo se jen
a černý motýl přikryl křídly celou zem
Pak stačilo pouze oči otevřít
a všemu kolem uvěřit

Včera zdál se mi sen
Tam dole pod lesem, louka plná kvítí
co všemi barvami se třpytí
Avšak co za podivně sladkou vůni cítím
když nahybám se k tomu kvítí

Včera zdál se mi sen
Utrhnu plátek okvětní, vložím ho do úst
teď už poznávám tu chuť marcipánu
Pohlédnu na potok a zkoprněle stanu
Malinová šťáva...

Vždyť včera se mi zdál sen
Vydávám se po proudu říčky té
a s každým krokem se srdce raduje
Okolo létají cukroví motýli
jen ještě spočinout v tom snu jen na chvíli

Jen včera zdál se mi sen
Než se zas probudím do denní šedi
chci se ještě pokochat
vždyť v té krajině žádný strach
ani násilí není

Alžběta Pelikánová
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

DALŠÍ VYBRANÉ PRÁCE

Miluji tě

Mám takový pocit
že nevím co chci
Milovat tě
nebo mít jen ráda?
Skočit anebo bádat?
Nechápu tvé city
Co ke mě cítíš?
Zradíš a přitom mě zraníš?

Nemám tak dobré srdce ti odpustit
Nemám tak silné srdce to dopustit
Nechci nechat tě jít dál
a sama se tu o sloup opírat!

Miluji Tě

Veronika Medelská
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Mlha

Nad krajem se mlha vznáší
ukrývá vše před zrakem
Výjevy ve tmě straší
nikdo není prorokem

Temné vize budoucnosti
které nechce nikdo znát
Každý zmatek, veškeré zlosti
S ní se nemá cenu prát

Vojta Tyšer
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Láska

Láska
je touha po něčem, co není
Najít něco takového
může být jen pouhé snění
Láska
je jako rozkvetlá růže
Ale věčná být stejně nikdy nemůže
Láska
je většinou pouhé oznámení
co se v nějaký čas zase změní

Veronika Neumanová
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Znamení lásky

Já ho miluji a vždy milovala
Jen jsem se toho citu trochu bála
Najednou to přišlo, sama nevím jak
Zřejmě mi zanechal můj Amor znak

Když do očí jsem své lásce hleděla
sebe samu jsem v nich viděla
Tu, která se citu tolik bála
porazit od strachu se nenechala
A svou lásku přece jen darovala

Jediná věc
kterou ve svém životě
teď jistě vím
Navždy chci být pouze s ním

Hana Kurtynets
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Znovuzrození

Jednoho krásného dne
chtěl bych se znovu zrodit
Řekou štěstí a pochopení jít
A o lepším životě snít
a hodně dobrých kamarádů mít

Jednoho krásného dne
chtěl bych se znovu zrodit
S krásnou dívkou chodit

A vyletět jako fénix z popela
a prachu
A zbavit se jednou provždy úzkosti
a strachu
Neboť k úzkosti není důvod...
Už vykračuje veselé průvod

Jan Šíma
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Příběh mé lásky

Lesk tvých rtů v hlavě mám
Nikdy jsi tu nebyl sám
Chvilé smutku dojetí
Náš vztah je velké napětí

Dotek ruky, objetí
O tom nikdo nemá ponětí
Srdce buší oči září
Ten pocit mi moc schází

Chci ty chvíle a tvou lásku
Chci ti sundat tvoji masku
Hra se dobře s tebou hrála
Ale konce jsem se vždycky bála

Teď tu s city bojuji
Vím, že jen tebe miluji
Chci ti lásku darovat
A jen tebe milovat!

Hana Kurtynets
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Jaro

Na vrbě se kroutí
pomlázkové proutí
Probudil se jarní vánek
vklouzl dětem do pohádek

Vodník hraje na píšťalku
melodie se line krajinou
doprovází ho zpěv ptáků
a ryby plují s hladinou

Voda se vlní v rytmu písňě
zamilovaní posedávají v parku
slunce svítí jemně, krásně
beránci vyprávějí jarní básně

Sabina Líbalová
ZŠ K. H. Máchy Doksy

Jarní tóny

Je jaro... skřivánci zpívají
na bleděmodré obloze létají
zpívají a hrají si...
na nic si nestěžují

Zvířátka z dlouhé zimy probouzí se
ze slunce a zelené trávy radují se

Když tóny probouzení ustanuly
na lásku přišel čas
Rozkošní samci povstanuli
tóny zněly zas

Tóny lásky, jež vábit samičky měly
tóny, které tak líbezně zněly...
každému svoji vysněnou přidělily

Lenka Ptáčnicková
ZŠ ul. 5. května 64/49, Liberec 1

Bez srdce

Nevidíš mé slzy
je snad příliš brzy?
Neslyšíš má slova
a tak prosím znova

Obrat' zpátky čas
chci slyšet tvůj hlas
Ať jak chci, křičím
jen ozvěnu slyším

Nečteš mé řádky
já chci tě zpátky
proto teď na rovinu říkám
že z boje neutikám

Nechci se vzdát
nebo tě jiné dát
A proto budu teď bojovat
o srdce co ti chci darovat

Zuzana Lešáková
ZŠ ul. 5. května 64/49, Liberec 1

Vyznání....

Ach miluji tě z celého srdce
Miluji, to hrdě pravím do světa
Jsi pro mne radost do života
jsi naděje má, jsi kapka v řece

Šťastná jsem, když padne věta...
„Miluji tě... moc a moc“
Ach myslím já na tebe celou noc
Ze žalu a smutku jsi to ty
jenž mi přijdeš na pomoc
Tvá slova skrývají velkou moc

Tvá slova jsou jako andělské zvony
jako píseň z nebes hrající
Jako píseň, jež vydává kouzelné tóny
tóny samy z nebes padající
Obětí tvou, co strachu mne zbaví
povídky tvé, co velmi mne baví...
Zkrátka, co vytknout ti mohu?
Nic...
Jen děkuji Pánu Bohu...

Lenka Ptáčniková
ZŠ ul. 5. května 64/49, Liberec 1

Láska

Láska je slovo, které hřeje
Však někdy může znamenat i bolest
Bývá i plná beznaděje
A někdy nemůže to štěstí unést

Láska má zkrátka mnoho podob
Třeba když dítě zvedá k mámě ruce
Nebo ta mezi dospělými
Ta může taky trhat srdce

Láska je jako motýl neposedná
přesto je věčná a hledá, hledá
Tu pravou květinu vždy najde
A nemá strach, že slunce zajde

Patrik Procházka
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Vyznání

Jsi jediná
překrásná na celém světě
co pro mne znamenáš
nedá se vypsát v jediné větě

K čemu mám oči
nemůžu je odtrnout od tebe
Jsi jako slunce
když zatáhne se nebe

S tebou chci celý život být
vzít si tě
A vedle tebe žít

Znamenáš všechno
co jsem kdy měl
po čem tak toužil
a co jsem tak chtěl

Vojtěch Forejt
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

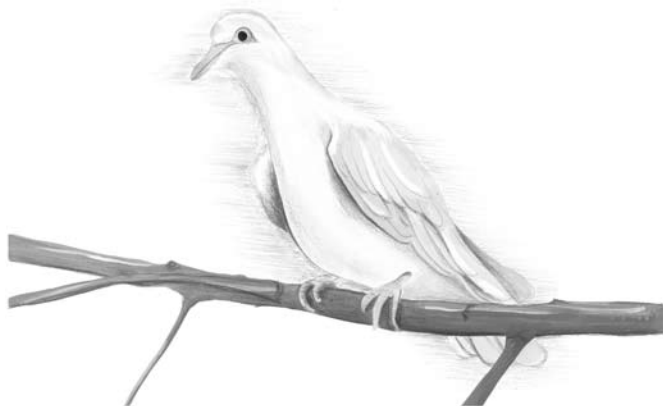
Když láska odchází

Jak to bylo krásné, když to tenkrát začínalo
Při vzpomínce na tebe se mi hezky usínalo
Vždyť nemohu za to, že láska je kýč
ptám se sám sebe, proč všechno je pryč

Kde je ten pocit? To bušení srdce?
Každá vzpomínka má chutná už jen trpce
Kde je ten pocit v břiše mravenčení?
Láska zmizela si, byla, už tu není

Jako duha na nebi rozplyne se v dáli
Jako vločky sněhu v dlani by roztály...
Takhle láska odchází, bez slůvka rozloučení
Láska zmizela si, byla, už tu není...

Barbora Macháčková
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Láska

Láska je jako louka plná kvítí
láska je to nejlepší, co znám
a lásku tu největší právě k tobě mám

Pro lásku člověk i zemře
tak neříkej
že to mezi námi nejde

Cítím
že ji pro mě trochu máš
tak nevím
proč ji odpíráš

Láska je trochu bláznovství
Neříkej
že to v tobě není
a že to něco změní

Prostě tě miluji!

Ondřej Švec
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Láska

Láska
je krásná
láska
je pohlazení
láska
je mocná
láska
je čarovné probuzení
láska
je vážná
láska
je srdce malovat
láska
je odvážná
láska
je milovat
láska
není s city hra
láska
není sen
láska
není taková prohra
láska
není vystavit city ven
láska
je krásné pohlazení

Karolína Formánková
ZŠ dr. E. Beneše, Písek

Básním, básníš, básníme

5. ročník tvořivého psaní žáků Libereckého kraje

Sestavily Mgr. Marie Korcová a PhDr. Renata Mauserová

Ilustrace: Pavlína Řeháková

Grafické zpracování: Renata Mauserová

Vydala Základní škola K. H. Máchy Doksy ve spolupráci s Městskou knihovnou Doksy v roce 2010 za finanční podpory účelové dotace z Grantového fondu Libereckého kraje - program G 11 Podpora kultury v Libereckém kraji

www.zsdoksy.cz; www.knihovna.doksy.com

Tisk: Tiskárna Ralsko, s.r.o., Mimoň

Náklad 213 výtisků

Vydání první

Hrad Bezděz Karlem Hynkem Máchou spatřený a navštívený